

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Urszula Sara Zielińska

DOZE-III.050.26.2025.ŁZ
4109502.16813318.13773726
Warszawa, 28-01-2026

Dotyczy: odpowiedzi na zapytanie poselskie Posłanki Iwony Małgorzaty Krawczyk oraz Posłów Łukasza Horbatowskiego i Marka Jana Chmielewskiego (znak: K10ZAP2928).

Temat: w sprawie barier w rozwoju energetyki wiatrowej.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

w związku z zapytaniem poselskim znak: K10ZAP2928 Posłanki Iwony Małgorzaty Krawczyk oraz Posłów Łukasza Horbatowskiego i Marka Jana Chmielewskiego, przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska z wkładem uzyskanym od Ministerstwa Energii.

1. Jakie konkretne decyzje zostały już podjęte – między Ministerstwem Energii, Ministerstwem Klimatu i Środowiska a operatorami sieci – by po wecie ustawy odblokować inwestycje w energetykę wiatrową i skrócić czas przyłączeń?

Jeżeli chodzi o energetykę wiatrową, w Ministerstwie Klimatu i Środowiska procedowany jest projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (nr w wykazie prac UD332), dalej: „projekt UD332”. W obszarze energetyki wiatrowej na lądzie projekt UD332 wprowadza szereg usprawnień w zakresie prowadzenia procesów inwestycyjnych.

Proponowane główne zmiany w zakresie procedur inwestycyjnych w energetyce wiatrowej na lądzie:

- przyspieszenie procesów inwestycyjnych poprzez wprowadzenie możliwości jednoczesnego prowadzenia procedury środowiskowej i planistycznej;
- wzmocnienie mechanizmu gratyfikacji społeczności lokalnych oraz jego doprecyzowanie;
- uregulowanie możliwości zlokalizowania elektrowni wiatrowej na podstawie szczególnej formy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP), jakim jest zintegrowany plan inwestycyjny (ZPI);
- ujednolicenie zasad konsultacji w procesie planistycznym dedykowanym inwestycjom wiatrakowym z ogólnymi zasadami konsultacyjnymi znajdującymi się w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Projekt został skierowany do rozpatrzenia przez Stały Komitet Rady Ministrów.

Jeżeli chodzi o usprawnienie procesów przyłączeniowych, obecnie procedowany jest w Ministerstwie Energii projekt ustawy o zmianie ustawy- Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (nr w wykazie prac UC84), dalej: „projekt UC84”. W projekcie

UC84 znajdują się od wielu lat postulowane przez branżę energetyczną rozwiązania, mające na celu usprawnienie procesu planowania rozwoju sieci elektroenergetycznej i skrócenie czasu przyłączenia, przy równoczesnej optymalizacji kosztów i nakładów. Pozwoli to na odblokowanie niewykorzystywanych i nierealizowanych wydanych warunków przyłączenia i w konsekwencji zwiększy liczbę obiektów możliwych do przyłączenia. W tym zakresie projekt UC84 wprowadza rozwiązania, pozwalające na zwiększenie przyłączanych mocy przy obecnym stanie infrastruktury energetycznej. To z kolei pozwoli na poprawę efektywności pracy krajowego systemu elektroenergetycznego oraz integrację większej liczby odnawialnych źródeł energii i magazynów energii. Projekt UC84 wprowadza również szereg rozwiązań upraszczających proces przyłączeniowy, a także usuwa trudności w realizacji umów o przyłączenie między operatorem systemu dystrybucyjnego, a podmiotem przyłączanym. Planowane jest również wprowadzenie mechanizmów umożliwiających eliminowanie z obrotu prawnego nierealizowanych umów o przyłączenie do sieci. Ponadto w ramach usprawnienia procesu planowania rozwoju sieci elektroenergetycznej i czasu przyłączenia, przewiduje się wprowadzenie rozwiązań urealniających i racjonalizujących opłaty związane z przyłączeniem.

Celem proponowanych rozwiązań jest m.in. ograniczenie liczby projektów, które otrzymały warunki przyłączenia, ale ich nie realizują. Dlatego też projekt UC84 ustanawia dostateczne okresy przejściowe dotyczące nowych elementów procesu przyłączeniowego, które uwzględniają różny stan zaawansowania procesu inwestycyjnego w zależności od danego projektu inwestycyjnego. Dzięki zmniejszeniu liczby projektów spekulacyjnych, zmniejszy się kolejka podmiotów ubiegających się o możliwość przyłączenia do sieci, dzięki temu łatwiej będzie uzyskać warunki przyłączenia, a sam proces przyłączenia będzie mógł zostać zrealizowany szybciej. To z kolei zwiększy pewność otrzymania warunków przyłączenia i przyłączenia do sieci w możliwie nieodległym terminie, dzięki czemu ogólne koszty dla inwestorów w tym i wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii będą niższe.

Podkreślenia wymaga, że planowane w projekcie UC84 rozwiązania pozwolą sprostać wymaganiom współczesnej gospodarki, a także zobowiązaniom Polski wynikającym z polityki energetyczno-klimatycznej Unii Europejskiej i szczegółowym regulacjom z niej wynikającym. Należy mieć na uwadze, że efektywnie wykorzystanie posiadanych zasobów sieciowych, umożliwi transformację energetyczną kraju i zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w krajowym systemie elektroenergetycznym. Dostępność mocy przyłączeniowych stanowi bowiem główny czynnik determinujący ścieżkę przyrostu nowych mocy wytwórczych obecnie i w nadchodzących latach. Optymalizacja sposobu wykorzystania istniejących zasobów sieciowych pozwoli na osiągnięcie bardziej zrównoważonych profili wytwarzania energii, przyczyniając się do przyspieszenia procesu transformacji energetycznej.

W dniu 7 stycznia 2026 r. projekt został przyjęty przez Radę Ministrów i aktualnie jest procedowany przez Sejm RP.

2. Czy rząd planuje wprowadzić jeden, przejrzysty i skrócony tryb postępowania dla inwestycji wiatrowych – tak, by gmina, inwestor i operator wiedzieli, że decyzja nie będzie trwać siedem lat, tylko kilka miesięcy?

Realizacja inwestycji w energetykę wiatrową na lądzie musi przede wszystkim wpisywać się w ramy obecnego systemu prawa w Polsce. Inwestycje wiatrakowe muszą uzyskać pozytywne rozstrzygnięcia na etapach m.in.: planistycznym, przyłączeniowym, środowiskowym, budowlanym, użytkowym. Biorąc pod uwagę obecny system prawa, nie

ma możliwości, aby jedna decyzja administracyjna wydawana w ramach jednego postępowania administracyjnego zastąpiła m.in.:

- przyjęcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach;
- wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę;
- wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie;
- uzyskanie warunków przyłączenia do sieci i zawarcie umowy o przyłączenie do sieci.

Niemniej jednak można i należy skrócić, uprościć i usprawnić proces inwestycyjny w energetykę wiatrową na lądzie, poprzez wdrożenie pozytywnych zmian w zakresie prowadzenia wyżej wymienionych postępowań. Takie zmiany przygotowywane są w projektach UD332 i UC84. Opis zmian znajduje się w odpowiedzi na pytanie nr 1.

Dodatkowo w tym zakresie warto wspomnieć, że resort klimatu i środowiska prowadzi także działania umożliwiające digitalizację procesów inwestycyjnych OZE. Obecnie realizowane są prace na rzecz utworzenia platformy cyfrowej na potrzeby wydawania pozwoleń w zakresie odnawialnych źródeł energii. Jest to działanie wpisujące się w proces cyfryzacji procedur administracyjnych dla OZE oraz dotyczące zakresu kamieni milowych G3L-G5L KPO, które ma zapewniać cyfrowe wnioskowanie i rozpatrywanie wniosków na wszystkich etapach administracyjnych, wymaganych do realizacji inwestycji i eksploatacji instalacji OZE (z wyjątkiem podłączenia do sieci). U uruchomienie ww. platformy planowane jest na II półrocze 2026 r.

W ramach działań edukacyjnych i informacyjnych na rzecz rozwoju odnawialnych źródeł energii, Ministerstwo Klimatu i Środowiska uruchomiło w czerwcu br. Krajowy Punkt Kontaktowy ds. Odnawialnych Źródeł Energii (dalej: „KPK OZE”). KPK OZE ma za zadanie udzielać wsparcia w zakresie procedur administracyjnych, które wymagane są w ramach procesów inwestycyjno-budowlanych instalacji odnawialnego źródła energii.

Portal umożliwia skorzystanie z:

- opisów procesów inwestycyjnych OZE;
- opisów procedur administracyjnych;
- formularza kontaktowego za pomocą którego można skontaktować się w sprawie całego procesu inwestycyjnego lub poszczególnych procedur;
- podręcznika procedur inwestycyjnych OZE zawierającego szczegółowe informacje dotyczące procesów inwestycyjnych w OZE.

3. Jakie uzgodnienia zapadły w sprawie modernizacji sieci i czy powstanie krajowy system monitorowania czasu przyłączeń oraz odmów – tak, by obywatele i samorządy miały pełną przejrzystość działań państwa?

Należy mieć na uwadze, że projekt UC84 wprowadza szereg rozwiązań zwiększających transparentność i efektywność procesu przyłączeniowego. W projekcie UC84 zaproponowano przepisy obligujące operatorów do tworzenia dostępnych publicznie platform informacyjnych. W systemach tych będą publikowane regularnie aktualizowane informacje, m.in. o dostępnych zdolnościach przyłączeniowych, złożonych wnioskach o określenie warunków przyłączenia, statusie rozpatrywania wniosku, odrzuconych wnioskach o przyłączenie wraz z uzasadnieniem odrzucenia czy też kryteriach stosowanych do obliczania przepustowości sieci dostępnej dla nowych przyłączeń. Informacje o statusie rozpatrywania wniosku podmioty ubiegające się o przyłączenie do sieci będą mogły otrzymywać również w formie pisemnej.

Publikowanie on-line informacji dotyczącej liczby wniosków o przyłączenie złożonych do danej stacji elektroenergetycznej, rodzaju instalacji i wnioskowanej mocy, będzie wspierać pewność procesu inwestycyjnego. Wówczas podmiot planujący złożyć wniosek o określenie warunków przyłączenia będzie mógł dokonać analizy i oszacowania ryzyka odmowy uzyskania warunków przyłączenia i przykładowo wybrać inną lokalizację, w której uzyskanie warunków przyłączenia będzie możliwe. Ponadto należy wskazać, że na zasadzie określonej w art. 16 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2024 r. poz. 266 z późn. zm.) przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, są zobowiązane do sporządzania dla obszaru swojego działania planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię. Projekty planów podlegają uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki działającym w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw energii. Zgodnie z uzgodnionymi planami rozwoju na lata 2023–2028 pięciu największych operatorów systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w Polsce, łączne nakłady inwestycyjne w tym okresie wyniosą 72,7 mld zł. (w cenach stałych z 2023 r.). W 2024 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uzgodnił przedłożony przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego (PSE S.A.) projekt planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2025–2034. Plan zakłada nakłady inwestycyjne na poziomie 66 425,76 mln zł (dane w cenach stałych z 2024 r.)¹

Wyjaśnić należy, że w ostatnich latach operatorzy systemu dystrybucyjnego (OSD) uzyskali dostęp do rekordowo wysokiego poziomu finansowania inwestycji w sieci elektroenergetyczne, obejmującego zarówno dotacje, jak i preferencyjne pożyczki. Kluczowym źródłem wsparcia jest Krajowy Plan Odbudowy (KPO), w szczególności komponent G1.2.4, który przeznaczą 4,1 mld zł w formie dotacji na budowę lub modernizację 880 km sieci dystrybucyjnych, w tym powiązanych stacji, oraz integrację funkcji inteligentnych sieci. Inwestycja ma na celu wsparcie budowy, modernizacji i cyfryzacji sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej, obsługujących głównie obszary wiejskie, m.in. w celu umożliwienia przyłączenia nowych odnawialnych źródeł energii na tych obszarach. Ponadto w ramach komponentu G3.1.4 w KPO funkcjonuje Fundusz Wsparcia Energetyki z budżetem 71 mld zł w formie preferencyjnych pożyczek. Środki te przeznaczone są m.in. na modernizację i rozbudowę sieci dystrybucyjnych i przesyłowych – operatorzy sieciowi zawarli już umowy na ponad 50 mld zł. Dodatkowo, Fundusz Modernizacyjny oferuje 1 mld zł bezzwrotnych grantów na wdrażanie liczników zdalnego odczytu i powiązaną infrastrukturę IT dla OSD, co umożliwia rozwój inteligentnych usług energetycznych. Z kolei program Fundusze Europejskie na Klimat, Infrastrukturę i Środowisko (FEnIKS) przewiduje ponad 3 mld zł w dotacjach na rozwój sieci elektroenergetycznych dla OSD i OSP, a program Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej – blisko 900 milionów zł na inteligentne sieci dystrybucyjne. Łączna pula dostępnych środków na rozwój sieci elektroenergetycznych (przesyłowych i dystrybucyjnych) wynosi dziś ok. 15 mld zł w dotacjach i ponad 50 mld zł w pożyczkach.

4. W odpowiedziach często słyszymy o strategiach, planach i analizach. Tymczasem – jak wynika z danych NIK i URE – przeciętny proces przyłączenia farmy wiatrowej w Polsce trwa pięć do siedmiu lat, a ponad 6 tysięcy wniosków o warunki przyłączenia zostało odrzuconych w 2024 roku. Czy rząd ma plan, by te procesy skrócić systemowo – nie przez kolejne ustawy, lecz przez wspólne standardy pracy operatorów i urzędujących organów środowiskowych? I kiedy zobaczymy pierwszy publiczny raport o czasie przyłączeń – nie deklaracje, ale dane, które pokażą, że procedury naprawdę przyspieszyły?

Projekt UC84 przewiduje rozwiązania zobowiązujące przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem energii elektrycznej i przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące

¹ Sprawozdanie z działalności Prezesa URE w 2024 r., Warszawa 2025 r. str. 135.

się dystrybucją energii elektrycznej obsługujące co najmniej sto tysięcy przyłączonych odbiorców do wspólnego opracowania jednolitego zbioru zasad opisujących procedury, przepisy, terminy oraz kryteria stosowane przy rozpatrywaniu wniosków o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej. Ten zbiór zasad ma stanowić pomoc i ułatwienie dla podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci. Zbiór ma być opublikowany po raz pierwszy przez przedsiębiorstwa energetyczne na stronach internetowych do dnia 31 sierpnia 2026 r. a później także w dedykowanym systemie informatycznym.

Co zaś się tyczy kwestii środowiskowych. Projekt UD332 wprowadza możliwość jednoczesnego prowadzenia procedury środowiskowej i planistycznej, co według samej branży może pozwolić na skrócenie procesu inwestycyjnego w energetykę wiatrową nawet o 2 lata.

Można zatem z przekonaniem stwierdzić, że na poziomie Rządu RP prowadzone są intensywne prace legislacyjne, zarówno w obszarze sieciowym jak i proceduralnym, w celu przyspieszenia rozwoju energetyki wiatrowej.

Z wyrazami szacunku

Urszula Zielińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/